

Briuselis, 2013 06 26
COM(2013) 449 final

2013/0213 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

dėl elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimo vykdant viešuosius pirkimus

(Tekstas svarbus EEE)

{SWD(2013) 222 final}

{SWD(2013) 223 final}

{SWD(2013) 225 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Politinės aplinkybės

Perėjimas prie kompiuterizuoto viešojo administravimo, ypač tarpvalstybiniu lygmeniu, yra svarbus Europos Sąjungos ir valstybių narių tikslas. Elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimas yra itin daug žadanti sritis siekiant šio tikslo.

Dėl plačiai pripažintos e. sąskaitų faktūrų naudos kelios ES valstybės narės (Danija, Austrija, Švedija ir Suomija) nustatė reikalavimą vykdant viešuosius pirkimus teikti e. sąskaitas faktūras visame viešajame sektoriuje arba jo dalyje. Tačiau šios iniciatyvos „iš apačios“ daugiausia grindžiamos nacionaliniais standartais, kurių didžioji dalis yra tarpusavyje nesuderinti. Dėl to jie didina painiavą bei įmonių, norinčių dalyvauti tarpvalstybiniuose viešuosiuose pirkimuose, išlaidas ir taip sukuria kliūtis patekti į rinką. Bendras rezultatas yra tas, kad e. sąskaitos faktūros Europoje tebėra naudojamos labai ribotai, jos sudaro nuo 4 iki 15 % visų išrašomų sąskaitų faktūrų. E. sąskaitų faktūrų naudojimo vykdant viešuosius pirkimus iniciatyva padėtų išvengti tolesnio susiskaidymo vidaus rinkoje ir padėtų išplėsti e. sąskaitų faktūrų naudojimą. Atsižvelgiant į tai, kad viešieji pirkimai, kuriems taikomos viešųjų pirkimų direktyvos, sudaro maždaug 3,7 % ES BVP, įgyvendinus iniciatyvą, skirtą šalinti rinkos kliūtis e. sąskaitų faktūrų naudojimui vykdant viešuosius pirkimus, viešasis sektorius taptų pirmaujančia rinka šioje srityje ir platesnio jos taikymo ekonomikoje iniciatoriumi.

Per paskutinius porą metų daug ekonominės veiklos vykdytojų ragino imtis veiksmų Europos lygmeniu e. sąskaitų faktūrų rinkai skatinti visoje ES, visų pirma kai sąskaitomis faktūromis keičiasi vyriausybės. Komunikate „Europos naudojimas elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo privalumais“ (COM(2010) 712) Komisija ragino siekti, kad iki 2020 m. e. sąskaitos faktūros taptų vyraujančiu sąskaitų teikimo būdu ES. 2012 m. balandžio mėn. rezoliucijoje Europos Parlamentas paragino iki 2016 m. e. sąskaitų faktūrų naudojimą vykdant viešuosius pirkimus padaryti privalumu, o valstybės narės ragino imtis priemonių skatinti e. sąskaitų faktūrų naudojimą 2012 m. vasario mėn. neoficialiame Konkurencingumo tarybos posėdyje ir 2012 m. birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadose. Todėl pats laikas imtis įgyvendinti siūlomą iniciatyvą dėl e. sąskaitų faktūrų naudojimo vykdant viešuosius pirkimus ir veiksmingai šalinti kliūtis patekti į rinką, kurias sudaro nepakankamas e. sąskaitų faktūrų sistemų sąveikumas.

Pasiūlymas šioje srityje taip pat prisidėtų prie vykdomo ES viešųjų pirkimų taisyklių modernizavimo – svarbiausios priemonės pagal I bendrosios rinkos aktą, visų pirma kalbant apie pasiūlymus dėl visiško perėjimo prie e. viešųjų pirkimų. Galiausiai, e. sąskaitų faktūrų naudojimo vykdant viešuosius pirkimus skatinimo priemonės Komisija laiko prioritetu. Tai rodo faktas, kad iniciatyva dėl e. sąskaitų faktūrų naudojimo vykdant viešuosius pirkimus įtraukta į II bendrosios rinkos aktą kaip vienas iš pagrindinių veiksmų.

• Sąsajos su standartizavimo klausimais

Pasiūlyme numatyta, kad naująjį Europos e. sąskaitų faktūrų išrašymo standartą parengs atitinkama Europos standartus nustatanti institucija, šiuo atveju – Europos standartizacijos komitetas (CEN). Tai bus padaryta remiantis Europos Komisijos įgaliojimu, kuris bus parengtas vėlesniame etape. Į įgaliojimą bus įtrauktas minimalių reikalavimų, kuriuos turės atitikti standartas, sąrašas. Tada bus vykdomas darbas laikantis Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 nuostatų.

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

• Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

Šio pasiūlymo turinys pagrįstas išsamiomis konsultacijomis su suinteresuotosiomis šalimis. Buvo surengti du Europos daugiašalio forumo susitikimai dėl e. sąskaitų faktūrų naudojimo Briuselyje (2012 m. rugsėjo 26 d. ir 2013 m. kovo 7 d.), kurie buvo svarbus forumas galimos ES iniciatyvos dėl e. sąskaitų faktūrų naudojimo vykdant viešuosius pirkimus sudedamosioms dalims aptarti. Keturių daugiašalio forumo veiklos grupių konsultacijoms skirtuose dokumentuose pateikta nacionalinių daugiašalių forumų atstovų ir veiklos vykdytojų, kaip antai paslaugų teikėjų ir įmonių, praktinių pastabų. Papildomai Europos daugiašalio forumo nariams buvo išplatintas klausimynas, kuriuo mėginta surinkti informacijos apie egzistuojančias e. sąskaitų faktūrų išrašymo sistemas, jų veiksmingumą, susijusias išlaidas ir teikiamą naudą. 20 gautų atsakymų (19 iš nacionalinių forumų ir vienas iš standartus nustatančios institucijos) buvo taip pat plačiai panaudoti poveikio vertinime.

Iniciatyvos turinys buvo pristatytas ir aptartas Viešųjų sutarčių patariamąjį komitetą, sudaryto iš valstybių narių atstovų, susitikime, surengtame 2012 m. rugsėjo 19 d. Taip pat surengta daugiau neformalių dvišalių susitikimų su įvairių pramonės asociacijų atstovais, įskaitant Europos e. sąskaitų faktūrų išrašymo paslaugų teikėjų asociaciją (EESPA), „Business Europe“ ir Europos amatų, mažųjų ir vidutinių įmonių asociaciją (UEAPME).

Galiausiai, naudojant sąveikiojo politikos formavimo (IPM) priemonę nuo 2012 m. spalio 22 d. iki 2013 m. sausio 14 d. buvo surengtos konsultacijos internetu, siekiant surinkti informacijos apie dabartinį e. sąskaitų faktūrų naudojimą ir nuomonių apie galimą ES iniciatyvą šioje srityje. Viešoji reakcija į konsultacijas buvo labai teigiama – gauta daugiau nei 700 atsakymų.

Įvairios konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis suteikė galimybę Komisijai susidaryti gerą vaizdą, kokios nuomonės laikosi skirtingos suinteresuotosios šalys.

• Poveikio vertinimas

2013 m. vasario mėn. poveikio vertinimas buvo pateiktas Poveikio vertinimo valdybai (toliau – PVV). 2013 m. kovo 20 d. susitikime PVV iškėlė keletą klausimų, kuriuos, valdybos nuomone, reikėtų toliau spręsti, ir paprašė iš naujo pateikti poveikio vertinimą.

2013 m. balandžio 19 d. PVV dar kartą buvo pateiktas persvarstytas poveikio vertinimas. Pagrindiniai pakeitimai, padaryti atsižvelgiant į PVV nuomonę, susiję su problemos apibūdinimo ir subsidarumo bei proporcingumo analizės gerinimu, poveikio analizės tobulinimu ir geresniu suinteresuotųjų šalių nuomonių pateikimu.

2013 m. gegužės 8 d. PVV pateikė teigiamą nuomonę.

Išanalizavus penkias skirtingas nuomones, poveikio vertinime padaryta išvada, kad tinkamiausias sprendimas būtų įpareigoti perkančiąsias organizacijas ir perkančiuosius subjektus nuo tam tikros datos pripažinti e. sąskaitas faktūras, atitinkančias naują bendrą Europos sąskaitų išrašymo standartą. Tai padėtų įveikti dabartinėms nacionalinėms e. sąskaitų faktūrų išrašymo sistemoms būdingą susiskaidymą ir garantuotą vidaus rinkos vientisumą. Pasirinktas metodas apimtų stiprų įpareigojimo užtikrinti e. sąskaitų faktūrų sistemų sąveikumą vykdant viešuosius pirkimus stimulą ir lankstesnį būdą pasirinkti tinkamiausias priemones e. sąskaitų faktūrų naudojimui užtikrinti.

Galutinė poveikio vertinimo ataskaita ir jos santrauka skelbiami kartu su šiuo pasiūlymu.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

- **Teisinis pagrindas**

Pasiūlymas grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114 straipsniu. Sudarius sąlygas sukurti bendrą Europos standartą ir įpareigojus valstybes nares užtikrinti, kad perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai neatsisakytų priimti elektroninių sąskaitų faktūrų, atitinkančių tokį Europos standartą, šiuo pasiūlymu bus šalinamos kliūtys patekti į rinką vykdant tarpvalstybinius viešuosius pirkimus ir prekybos kliūtys. Todėl juo bus gerinamos vidaus rinkos veikimo sąlygos.

- **Subsidiarumo principas**

Laikantis subsidiarumo principo, Sąjunga gali veikti tik jei ir tik tada, kai valstybės narės negali pakankamai gerai įgyvendinti siūlomų veiksmų tikslų, o ES lygiu juos galima pasiekti lengviau. Dėl toliau išdėstytų priežasčių, siekiant pašalinti kliūtis patekti į rinką ir prekybos kliūtis, susidarančias dėl skirtingų nacionalinių taisyklių ir standartų egzistavimo, ir užtikrinti sąveikumą, reikalingi veiksmai ES lygiu. Taigi pasiūlymas atitinka subsidiarumo principą. Iki šiol egzistuoja daugybė standartų, reikalavimų ir sprendimų, o barjerus tarp valstybių kuriančių e. sąskaitų faktūrų išrašymo tinklų daugėja, o ne mažėja. Valstybių narių iniciatyva „iš apačios“ padidino sąveikumo problemą, nes rinkoje atsirado daugiau e. sąskaitų faktūrų standartų ir tai dar labiau padidino sąveikumo užtikrinimo išlaidas ir jį apsunkino. Todėl veiksmų, kurių ėmėsi valstybės narės, nepakanka, kad būtų užtikrintas e. sąskaitų faktūrų sąveikumas vykdant tarpvalstybinius viešuosius pirkimus.

ES veiksmų loginis pagrindas susijęs su nepakankamo nacionalinių (ir patentuotų) e. sąskaitų faktūrų išrašymo sistemų sąveikumo problemos tarpvalstybiniu pobūdžiu. Turint omenyje tarpvalstybinį viešųjų pirkimų sandorių, kuriems taikomos viešųjų pirkimų direktyvos, pobūdį ir nepakankamai sėkmingas kai kurių valstybių narių pastangas spręsti sąveikumo problemas, ES veiksmai, susiję su e. sąskaitų faktūrų naudojimu vykdant viešuosius pirkimus, yra turbūt vienintelis įmanomas sprendimas, siekiant koordinuoti jų veiksmus ir išvengti tolesnio vidaus rinkos susiskaidymo. Be to, tik ES gali veikti kaip nešališkas teisėjas diskusijoje dėl sąveikumo ir objektyviai rekomenduoti geriausią rinkos kliūčių šalinimo būdą.

Nepanašu, kad be ES įsikišimo dabartinė situacija, susijusi su e. sąskaitų faktūrų naudojimu vykdant viešuosius pirkimus, artimiausioje ateityje pasikeistų ar pagerėtų.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą, nes jame nenumatyta nieko, kas nėra būtina siekiant tikslo užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą.

Poveikio vertinime buvo aptartos įvairios politikos galimybės ir padaryta išvada, kad tinkamiausias variantas taip pat būtų optimalus proporcingumo požiūriu – pasirinktas metodas apimtų tiek stiprų įpareigojimo užtikrinti e. sąskaitų faktūrų sąveikumą vykdant viešuosius pirkimus stimulą, tiek lankstesnį būdą pasirinkti tinkamiausias priemones e. sąskaitų faktūrų naudojimui užtikrinti.

- **Pasirinkta priemonė**

Komisijos teisės akto pasiūlymo teisinės formos pasirinkimą lemia tiek pasirinktas teisinis pagrindas, tiek pasiūlymo turinys. Kaip anksčiau minėta, SESV 114 straipsnis yra tinkamas šio pasiūlymo teisinis pagrindas. Iš principo, šiuo straipsniu paliekama laisvė pasiūlymo teisine forma rinktis direktyvą arba reglamentą. Tačiau, kadangi šio pasiūlymo tikslą galima pasiekti įpareigojus valstybes nares pasiekti rezultatą paliekant joms laisvę rinktis formą ir metodus, direktyva yra tinkamiausias pasirinkimas.

- **Perkėlimo į nacionalinę teisę priemonės ir aiškinamieji dokumentai**

Siekiant perkelti šią direktyvą į nacionalinę teisę ir sudaryti sąlygas perkančiosioms organizacijoms ir perkantiesiems subjektams ją taikyti, greičiausiai bus reikalingos nacionalinės priemonės įvairiais lygmenimis (teisės aktų, reglamentavimo, administraciniu ir techniniu). Tik valstybės narės gali paaiškinti, kaip šiomis skirtingomis priemonėmis direktyva perkeliama į nacionalinę teisę ir kaip jos tarpusavyje sąveikauja. Taigi pranešimas apie perkėlimo į nacionalinę teisę priemonės turi būti pateiktas kartu su tokiais paaiškinamaisiais dokumentais.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Poveikis biudžetui, susijęs su Europos standartu, kurį sukurtų atitinkama Europos standartizacijos organizacija, jau buvo aptartas Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 nuostatose. Šis pasiūlymas neturi papildomo finansinio poveikio be tų išteklių, kurie jau skirti standartizavimo veiksams pagal dabartinę ir būsimą daugiametę finansinę programą.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

dėl elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimo vykdant viešuosius pirkimus

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,
atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) šiuo metu valstybėse narėse taikomi keli pasauliniai, nacionaliniai, regioniniai ir patentuoti e. sąskaitų faktūrų standartai. Nei vienas iš šių standartų nėra dominuojantis ir dauguma jų tarpusavyje nesuderinami;
- (2) nesant bendro standarto, valstybės narės, skatindamos e. sąskaitų faktūrų naudojimą vykdant viešuosius pirkimus arba padarydamos jį privalomu, nusprendžia sukurti savus techninius sprendimus, grindžiamus atskirais nacionaliniais standartais. Todėl valstybėse narėse vienu metu egzistuojančių įvairių standartų skaičius didėja ir greičiausiai ateityje toliau didės;
- (3) tarpusavyje nesuderinamų standartų gausybė lemia pernelyg didelę painiavą, teisinį netikrumą ir e. sąskaitas faktūras naudojančių ekonominės veiklos vykdytojų papildomas veiklos išlaidas visose valstybėse narėse. Ekonominės veiklos vykdytojams, norintiems vykdyti tarpvalstybinę viešųjų pirkimų veiklą, dažnai tenka laikytis naujo e. sąskaitų faktūrų standarto kaskart atėjus į naują rinką. Kadangi skirtingi teisiniai ir techniniai reikalavimai elektroninėms sąskaitoms faktūroms atgraso ekonominės veiklos vykdytojus nuo dalyvavimo tarpvalstybinių viešųjų pirkimų veikloje, jie tampa kliūtimi patekti į tarpvalstybinių viešųjų pirkimų rinką ir prekybos kliūtimi. Jie trukdo naudotis pagrindinėmis laisvėmis ir taip daro tiesioginį poveikį vidaus rinkos veikimui;
- (4) šios Sąjungos vidaus prekybos kliūtys ateityje veikiausiai didės, nes kuriama vis daugiau nesuderinamų nacionalinių ir patentuotų standartų ir elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimas vykdant viešuosius pirkimus valstybėse narėse vis labiau plinta arba tampa privalomu;

¹ OL C , , p. .

² OL C , , p. .

- (5) prekybos kliūtys, kylančios dėl to, kad kartu egzistuoja keli elektroninių sąskaitų faktūrų teisiniai reikalavimai ir techniniai standartai, ir dėl nepakankamo sąveikumo, turėtų būti pašalintos arba sumažintos. Šiam tikslui pasiekti turi būti sukurtas bendras pagrindinės elektroninės sąskaitos faktūros semantinio duomenų modelio Europos standartas;
- (6) Komisija turėtų taikyti atitinkamas 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos³ nuostatas ir paprašyti Europos standartizacijos organizacijos parengti pagrindinės elektroninės sąskaitos faktūros semantinio duomenų modelio Europos standartą. Šiame prašyme atitinkamai Europos standartizacijos organizacijai Komisija turėtų reikalauti, kad Europos standartas būtų technologiškai neutralus, kad būtų išvengta bet kokio konkurencijos iškraipymo. Kadangi elektroninėse sąskaitose faktūrose gali būti nurodyti asmens duomenys, Komisija turėtų taip pat reikalauti, kad tokiu Europos standartu būtų garantuojama asmens duomenų apsauga laikantis 1995 m. spalio 24 d. Direktyvos 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo⁴. Be šių minimalių reikalavimų Komisija savo prašyme atitinkamai Europos standartizacijos organizacijai taip pat turėtų nustatyti kitus reikalavimus, susijusius su tokio Europos standarto turiniu, ir jo priėmimo terminą;
- (7) Pagrindinės elektroninės sąskaitos faktūros semantinio duomenų modelio Europos standartas turėtų būti paremtas egzistuojančiomis specifikacijomis, visų pirma įskaitant tas, kurias parengė tokios Europos arba tarptautinės organizacijos kaip CEN (CWA 16356 ir **CWA 16562**), ISO (finansinė sąskaita faktūra, grindžiama ISO 20022 metodika) ir UN/CEFACT (CII v. 2.0). Pagal jį neturėtų būti reikalaujama elektroninių parašų. Tokiame Europos standarte turėtų būti nustatyti semantiniai duomenų elementai, visų pirma nurodantys papildomus pardavėjo ir pirkėjo duomenis, proceso identifikacijos numerį, sąskaitos faktūros rekvizitus, duomenis apie prekes arba paslaugas, informaciją apie pristatymą, mokėjimo rekvizitus ir sąlygas; Jis turėti būti suderinamas su egzistuojančiais mokėjimo standartais, kad būtų galima automatiškai vykdyti mokėjimą.
- (8) kai Europos standartas, parengtas atitinkamos Europos standartizacijos organizacijos, atitinka Komisijos prašyme išdėstytus reikalavimus, nuoroda į tokį Europos standartą turėtų būti skelbiama *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
- (9) perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai neturėtų atsisakyti priimti tokį bendrą Europos standartą atitinkančias elektronines sąskaitas faktūras dėl to, kad jos neatitinka kitų techninių reikalavimų (pavyzdžiui, nacionalinių ar sektoriui būdingų specifinių reikalavimų);
- (10) ši direktyva turėtų būti taikoma perkančiųjų organizacijų ir perkančiųjų subjektų gautoms ir išrašytoms elektroninėms sąskaitoms faktūroms, vykdančioms sutartis, sudarytas pagal Direktyvą [kuria pakeičiama 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo⁵], Direktyvą [kuria pakeičiama 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/17/EB dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų tvarkos derinimo⁶] arba 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą

³ OL L 316, 2012 11 14, p. 12.

⁴ OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

⁵ OL L 134, 2004 4 30, p. 114.

⁶ OL L 134, 2004 4 30, p. 1.

2009/81/EB dėl darbų, prekių ir paslaugų pirkimo tam tikrų sutarčių, kurias sudaro perkančiosios organizacijos ar subjektai gynybos ir saugumo srityse, sudarymo tvarkos derinimo ir iš dalies keičiančią direktyvas 2004/17/EB ir 2004/18/EB⁷;

- (11) sąveikumo tikslas – sudaryti galimybę nuosekliai pateikti ir apdoroti informaciją skirtingose verslo sistemose, nepriklausomai nuo jų technologijos, taikymo ar platformos. Visiškas sąveikumas apima sąveikos galimybę turinio (semantikos), formato (sintaksės) ir perdavimo požiūriu. Semantinė sąveika reiškia, kad apsiukeičiant išsaugoma ir nedviprasmiškai suprantama tiksli informacijos prasmė, nepriklausomai nuo to, kaip fiziškai ji pateikiama ar perduodama;
- (12) užtikrinant semantinę sąveiką ir didinant teisinį tikrumą šia direktyva taip pat skatinamas elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimas vykdant viešuosius pirkimus, taip suteikiant galimybę valstybėms narėms, perkančiosioms organizacijoms, perkantiesiems subjektams ir ekonominės veiklos vykdytojams gauti naudos sutaupytų lėšų, poveikio aplinkai ir administracinės naštos mažinimo požiūriu;
- (13) 2012 m. birželio 28 ir 29 d. išvadose Taryba pareiškė, kad pirmenybė turi būti teikiama priemonėms, skirtoms toliau plėtoti tarpvalstybinę prekybą internetu, taip pat lengvinant perėjimą prie elektroninių sąskaitų faktūrų;
- (14) 2012 m. balandžio 20 rezoliucijoje Europos Parlamentas atkreipė dėmesį į rinkos susiskaidymą dėl nacionalinių elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo taisyklių, pabrėžė didelę elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimo teikiamą naudą ir akcentavo teisinio tikrumo, aiškos techninės aplinkos ir atvirų bei sąveikių elektroninių sąskaitų sprendimų, grindžiamų bendrais teisiniais reikalavimais, verslo procesais ir techniniais standartais, svarbą. Dėl šių priežasčių Europos Parlamentas paragino iki 2016 m. įvesti privalomą elektroninių sąskaitų naudojimą vykdant viešuosius pirkimus;
- (15) 2010 m. lapkričio 2 d. Komisijos sprendimu⁸ sukurtas Europos suinteresuotųjų šalių e. sąskaitų faktūrų išrašymo forumas 2013 m. [mėnesį] priėmė Rekomendaciją dėl elektroninių sąskaitų faktūrų sąveikumo naudojant semantinį duomenų modelį;
- (16) kadangi perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai turės galimybę priimti elektronines sąskaitas faktūras, atitinkančias kitus standartus nei bendrąjį Europos standartą, taip pat popierines sąskaitas faktūras, jei nacionaliniuose teisės aktuose nenustatyta kitaip, šia direktyva nesukuriama papildomų išlaidų ar naštos įmonėms, įskaitant labai mažas, mažąsias ir vidutines įmones, apibrėžtas 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo⁹;
- (17) elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo taisyklės jau pateiktos 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvoje 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos¹⁰. Turi būti užtikrinta, kad jokios šios direktyvos nuostatos neturėtų poveikio elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo ir priėmimo sąlygoms PVM tikslais;
- (18) siekiant suteikti galimybę perkančiosioms organizacijoms ir perkantiesiems subjektams imtis techninių priemonių, kurios, įvedus Europos standartą, bus reikalingos šios direktyvos nuostatomis įgyvendinti, yra pagrindo suteikti 48 mėnesių terminą jos perkėlimui į nacionalinę teisę;

⁷ OL L 216, 2009 8 20, p. 76.

⁸ OL C 326, 2010 12 3, p. 13.

⁹ OL L 124, 2003 5 20, p. 36.

¹⁰ OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

- (19) kadangi valstybės narės negali pakankamai sėkmingai įgyvendinti tikslo pašalinti kliūtis patekti į rinką ir prekybos kliūtis, susidariusias dėl skirtingų nacionalinių taisyklių ir standartų egzistavimo, ir užtikrinti sąveikumo, todėl šių tikslų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, Sąjunga gali priimti priemones, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (20) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų¹¹ valstybės narės įsipareigojo pagrįstais atvejais prie pranešimų apie direktyvos perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudėtinių dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas mano, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis
Taikymo sritis

Ši direktyva taikoma elektroninėms sąskaitoms faktūroms, išrašytoms vykdant sutartis, sudarytas pagal Direktyvą [kuria pakeičiama Direktyva 2004/18/EB], Direktyvą [kuria pakeičiama Direktyva 2004/17/EB] arba Direktyvą 2009/81/EB.

2 straipsnis
Apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- (1) elektroninė sąskaita faktūra – sąskaita faktūra, išrašyta ir gauta bet koku elektroniniu formatu;
- (2) semantinis duomenų modelis – struktūrinis logiškai tarpusavyje susijusių terminų ir reikšmių rinkinys, pagal kurį nustatomas elektroninių sąskaitų faktūrų turinys;
- (3) pagrindinė elektroninė sąskaita faktūra – elektroninėje sąskaitoje faktūroje esančios informacijos, būtinos tam, kad būtų įmanomas tarpvalstybinis sąveikumas, įskaitant informaciją, reikalingą užtikrinti, kad būtų laikomasi teisės aktų, poaibis;
- (4) perkančiosios organizacijos – perkančiosios organizacijos, apibrėžtos Direktyvos [kuria pakeičiama Direktyva 2004/18/EB] [2] straipsnyje;
- (5) perkantieji subjektai – perkantieji subjektai, apibrėžti Direktyvos [kuria pakeičiama Direktyva 2004/17/EB] [4] straipsnyje;
- (6) Europos standartas – Europos standartas, apibrėžtas Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 2 straipsnio 1 dalyje.

3 straipsnis
Europos standarto nustatymas

1. Komisija prašo atitinkamos Europos standartizacijos organizacijos parengti pagrindinės elektroninės sąskaitos faktūros semantinio duomenų modelio Europos standartą.

¹¹ OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

Komisija reikalauja, kad pagrindinės elektroninės sąskaitos faktūros semantinio duomenų modelio Europos standartas būtų technologiškai neutralus ir garantuotų asmens duomenų apsaugą pagal Direktyvą 95/46/EB.

Prašymas priimamas Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 10 straipsnio 1–5 dalyse nustatyta tvarka.

2. Kai Europos standartas, parengtas pagal 1 dalyje nurodytą prašymą, atitinka ten išdėstytus reikalavimus, Komisija skelbia nuorodą į tokį Europos standartą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Europos standartą atitinkančios elektroninės sąskaitos faktūros

Valstybės narės užtikrina, kad perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai neatsisakytų priimti elektroninių sąskaitų faktūrų, atitinkančių Europos standartą, nuoroda į kurį buvo paskelbta pagal 3 straipsnio 2 dalį.

5 straipsnis

Direktyva 2006/112/EB

Ši direktyva nepažeidžia Tarybos direktyvos 2006/112/EB nuostatų.

6 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Ne vėliau kaip per 48 mėnesius nuo šios direktyvos įsigaliojimo valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstą.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

7 straipsnis

Peržiūra

Komisija peržiūri šios direktyvos poveikį vidaus rinkai ir e. sąskaitų faktūrų naudojimui vykdant viešuosius pirkimus ir iki 2023 m. birželio 30 d. pateikia ataskaitą apie tai Europos Parlamentui ir Tarybai. Prireikus prie ataskaitos pridedamas teisėkūros pasiūlymas.

8 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

9 straipsnis

Adresai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas